

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IX · Stev. 15 (2325)

Poštinska plačana v gotovini
Spredzljene in abon. post. 1 gr

TRST, sobota 17. januarja 1953

ČITATELJI IN NAROČNIKI!

Kdor poravna celoletno naročnino za l. 1953 v znesku 3.200 lir pred 31. t. m. prejme v dar lepo slovensko knjigo!

Cena 20 lir

KRIZA KOMINFORMOVSKEGA SISTEMA SE ŠIRI

V VZHODNI NEMČIJI ARETIRED ZUNANJI MINISTER DERTINGER

Verjetno se bo Dertinger na procesu pridružil židovskim članoma politbiroja vzhodnonemške kominformovske partije Merkerju in Müllerju. Številne aretacije v zunanjem ministrstvu in nadaljnji beg Židov iz Vzhodne Nemčije. Pred preorientacijo sovjetske politike v Nemčiji?

BERLIN, 16. — List «Neues Deutschland» naznana, da je bil nedavno odstavljen z mestu vzhodnonemškega zunanjega ministra. Demokratična republika Georg Dertinger, aretiran pod obtožbo, da je krv sovražnega delovanje proti vzhodnonemški republike in da je bil v službi imperialistične vložnike službeni. Vse poročilo obsega komar šest vrstic.

Razprtira se, da je tudi veste, da je bilo odstavljenih v areti-

ranah pet ali šest židovskih funkcionarjev vzhodnonemškega zunanjega ministrstva.

Med njimi sta načelniki oddel-

ka za ZSSR Max Keilser in Kar-

litz Gernot Grete, svetnica v zunanjem ministrstvu. Med

aretriranimi je baje tudi Peter Florin, načelnik oddelka za vzhodne-

zemlje, na njegovo mestu je priselj

lavec sta v aprili izjavila, da

sovjetski kominformovski funk-

cionarji in sovjetski diplomati-

nadzorujejo vse njegove go-

vore.

Medtem se vse bolj širajo

znaki, da se bo knalu začela

velika »čistka« v vzhodnonemški

vlaži, ki je med drugim

zvezni zvezki vzhodnonemške

republike in sovjetski demokratični

politični vodilni o-

sebnostim vzhodnonemške

republike, med katerimi so Karl Hamann, minister za trgovino in

dvorniški stranke, Paul Merker, član politbiroja kom-

informovske enote sociali-

stične stranke, in Kurt Mueller, podatnik zahodnonemške

kominformovske stranke, ki

je kasneje živel v Vzhodni Nemčiji, Merker in Mueller

sta. Zida.

Se ob novem letu je dobil

Dertinger vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-

skoga kolega Višinskoga, v

decembra pa ga je poljska

vlaža odlikovala z visokim re-

dom «Polonia Restituta». Dert-

inger ima 50 let in je bil zu-

nanji minister od oktobra

1949; podpis je tudi nemško-

poljski protokol o razmejitev

in leta 1951, ki dolča mejo je

rekak Odri in Nisi. Takrat je

izjavil, da bi avšak poskus re-

virje meje na Odri in Nisi

zid. Sicer je Dertinger v

mednarodno vočila svojega ru-</

VREME Vremenska napoved za danes: Postopoma toplejše in spremljivo oblačno vreme, skoraj brez vetra. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je dosegla 8.3 stopinj; najnižja pa 1.8 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

TRGOVINSKA KONFERENCA V VIDMU med jugoslovanskimi in italijanskimi predstavniki

Jugoslovanski zastopnik Kurelič je poudaril, da so na konferenci tudi predstavniki podjetij, ki jih po novem zakonu upravljajo proizvajalci

GORICA, 16. — Včeraj dopoldne se je na sedežu Trgovinske zbornice v Vidmu začela konferenca o izmenjavi lesa med Italijo in Jugoslavijo. Konference ima analog pripraviti medsebojni sporazum. Obe delegaciji predstavljajo državni predstavniki in predstavniki tukaj, ki sedelujejo v izmenjavi. Italijanski delegacijski vodi namestnik dr. Schiattija, ki je zaradi parlamentarnih obvez zadržan v Rimu industrijev dr. Adolf Forl. Zvezek italijanskih industrijev v trgovcu v inozemstvu predstavlja geom. Italo Romagnoli, Federacijo italijanske lesne industrijev Natale Brunin Pietro Calvi in še nekaj drugih predstavnikov. Generalna italijanska trgovska konfederacija v Rimu, Jugoslovansko delegacijsko vodi poslanec Ljudske skupščine in predstavnik hrvatske Trgovske zbornice Kurelič, ter več predstavnikov jugoslovanskih industrijskih v trgovinskih podjetij, ki želijo, da pride do sporazuma med delegacijama. Na trgovsko konferenco so poslani poslanec Kurelič pristjal sredec jugoslovanskih zastopnikov: ing. Bogdan Petrović iz podjetja «Rudnik» v Beogradu, Viktor Gornik, predstavnik «Eksportdron» iz Zagreba, Karel Kabal in dr. «Dvino» industrijskog predstavca - Rijeka, Kristjan Hodnik, predstavnik «Slovenijes» iz Ljubljane, ing. Gavrilo Petranović oziroma podjetja «Industrija imprese», v Titogradu, Josip Vadić, direktor «Sjipada» iz Sarajeva. Poleg teh predstavnikov so bili tudi ktori gospodarski predstavniki videmške Trgovske zbornice. Po meniju goriških trgovcev bi moral konferenci prisostvovati tudi predstavniki goriških trgovcev, ki so za trgovinsko izmenjavo morda že bolj zahterevani kot videmški; ne toliko zaradi same blbine meje, tem več tudi zaradi krize, v kateri je vrsto let goriško gospodarstvo, ki ima edini izhod le v povečani trgovinski izmenjavi med obema sosedoma.

Predstavnik videmške Trgovske zbornice je najprej pozdravil jugoslovansko delegacijo in izrazil zadovoljstvo, da je konferenca v njegovi pokrajini, ki je globoko zainteresirana na trgovinu med Italijo in Jugoslavijo. Zato upa, da bo konferenca dosegla velike uspehe in priveda do zamenjave blaga med obema državama. Jugoslovanski poslanec Kurelič se je zahvalil za dobrodošlico in izrazil upanje, da se bo delo konference razvijalo v najboljšem ozračju in prineslo uspeh obema delegacijama. Dejal je, da se je po pravilih težje v podjetju, ki je predstavnik tistih podjetij, ki so zainteresirana pri zamenjavi proizvodov lesa in kitan konferenco poslala tudi izvedence za trgovino in zamenjavo. Poslanec Kurelič je po-

udaril, da imata Jugoslovija v Italiji mnogo skupnih interesov in je potrdil upanje, da bo prišlo do stvarnih trgovskih pogodb med eno in drugo državo. Dr. Forli je odgovoril poslancu Kureliču, da je v italijanskih trgovskih krogih znani nov sistem samoupravljanja v jugoslovanskih podjetjih in da je to vzrok današnje konference.

Obe delegaciji sta po svečnem delu imeli skupno kosilo v hotelu «italia» ter sta se po poldanu zopet sestali ob 16. uri v prostorju Trgovske zbornice. Tega bosta delo zaključili, uradni izid posvetovanja pa bomo priobčili jutri.

IZPRED SODIŠČA

DAN PRIZIVOVA

Skušal je preščepari občino, da bi se vnovič poročil

GORICA, 16. — Na goriški sedmici je vložil pred kratkim priziv proti enotni zaporni občodbi 55-letnemu Konstantinu Mescu, stanujčem v Gorici, Ul. Krasa 3. Pred 10 meseci so ga pravljivali sodnjici, ker se je oblastem predstavil kot neporavnec in hotel na slepški način drugič stopej v zakon z Marijo Ferfoljo iz Gorice. Goriški je opazila njegovu bivšo ženo Tatjanino Roza iz Tuzina, Z Mesckom se je poročila že pred 20 leti v Trstu in mu v zakonu rodila dva otroka, od katerej je starejšemu, imenom Konstantin. Leta 1951. je mož zapustil ženo, se preselil v Gorico in se hotel ponovno poročil z 25-letno Marijo Ferfoljo, pri kateri je tudi stanovanje. Nekdenega je njegova žena, ko se je mudila zaradi sinovih dokumentov na turški občini, izvedela, da je vse dokumente, ki so potrebiti za poroko, dognila goriška občina. Izkazalo se je, da se sin Konstantin sploh ni namerni poročiti v starji lisjak, saj v svojih namenih zmotil. Racune mu je prepredstila goriška polica in poroka je šla raskom življeg. Sodišče je lastno leto odsodilo Mescku na dve dni zapora, ki je skazano več kot 20 tisoč lir.

Obvestilo Zveze obrtnikov

GORICA, 16. — Zveza obrtnikov za goriško pokrajino sporoča vsem včasjem trdkom, da ministrski odlok z dne 13. decembra 1952 dolota, da treba več plačevati naravnemu dohodninskemu davku, kot je bilo to doletje v veljavni, temveč plačati 3 odst. za vsa tista dela, ki izvirajo iz ustnega dogovora in ki znašajo več kot 31. t. m.

Prodajalcu jestiv na drobno in unrvanki menz naj divnjejo nakazila za blago na sedežu Trgovske zbornice

bil, da se bo vrnil naslednjem dan. Toda mož jo je odkuril v Videm, kjer je kolo zastavil, listek pa ponudil videnskemu mehaniku za 21.000 lir. Ta je moral položiti še 12.000 lir, če je hotel dvigniti ukrazenem motorno kolo. Goriški mehanik je zamaračkal na Trampužev povratek. Slednjite odšel v Ul. Baimont, toda tudi tu ga ni našel. Policia ga je arretirala in odpeljala v zapor. Na današnjem prizivu je sodnik Trampužev kazen potrdil in nepopolnljivi tat bo moral plačati še sedanje sodne stroške.

Kava in sladkor

za Gorico in Sovodnje

Trgovska zbornica v Gorici sporoča, da bodo pričeli danes z razdeljevanjem kave in sladkorja za tekoči mesec potrošnikom iz Gorice in Sovodnje, in sicer: 1.500 kg sladkorja na osebo na odrezek št. 35 do 146 lir za kg do 400 surove ali 0,320 kg präzene kave na odrezek št. 38. Z razdeljevanjem bodo zaključili 31. t. m.

Prodajalcu jestiv na drobno in unrvanki menz naj divnjejo nakazila za blago na sedežu Trgovske zbornice

korakil ţez cesto, je po Drev-

Sporočilo

neposrednih obdelovalcev zemlje

GORICA, 16. — Društvo neposrednih obdelovalcev zemlje sporoča vsem standžerskim obdelovalcem zemlje, ki so izrazili željo, da se vpisajo v društvo in tega še niso storili, kakor tudi ostalim, naj se v danes 17. januarja zglasijo ob 18.30 v gostilni «Molar» v Standžere. Opazirajo, da bo redni letni občni zbor 5. februarja. Do tega dne pa se morajo vsi tisti, ki želijo postaviti clani, vpisati, ker kasnejšega ne bodo mogli več stori.

Roza Zorat podlegla poškodbam

GORICA, 16. — V mestni bolnični je včeraj zjutraj umrla 48-letna Roza Zorat por. Schiffki se je 6. januarja hudo poškodovala pri avtomobilu nešreči. Kakor citatelji vedo sta zakonca Schiff skupno z etrokom Renzon in Alcido vratala z avtomobilom «Topolin» iz Vidma. V bližini mesta pri Buttriu je avtomobil s spolzke ceste zavozil v obcestni jarek. Oba otroka sta ostala popolnoma nepoškodovana, medtem ko se je Roza Schiffa uvedla v bolnično lobanjo in zlomila več reber. Kljub temu, da so vse združni pripravili, da bi žensko rešili, je zaradi komplikacij umrla.

Ostajajo vprašanja, kdo ga bo poslužil. Zlasti še, ker ima čedaski župnik nadzoroval nad ostalimi župniki v Beneški Sloveniji.

Št. Peter Slovenov

Nas včasih 45-letni Anton Blazitig, ki je po poklicu trgovec, je pred dnevi povozil v Vidmu sedemletnega Daria Nonnina iz Ul. Roma. Otrok je namreč prihajal iz Ul. Danča proti svojemu domu. V trenutku, ko je brez večje pažnje korakil ţez cesto, je po Drev-

o

Podjetni «knjigovodja»

GORICA, 16. — Ze leta 1948. je v Gradiški sedi svoj urad Anton Piccinini, ki je na vrata urada pritrdir napis, da deluje za javnost kot knjigovodja, čeprav ni imel nobene diplome, ki bi to potrevala. Trgovska zbornica iz Vidma je bila večkrat pozorjena na njegovo nepravilno delovanje, toda niti na njene zahteve, naj prenehaja z delovanjem, ni sledila. Temveč je še naprej deloval brez diplome in da ne bi bil vyslan v seznam knjigovodij v Trgovski zbornici v Vidmu. Sodišče v Gradiški je sedaj načrtno vprašalo, kdo ga bo poslužil.

(Podrobnosti o temki se nismo prejeli).

Mednarodni program britanskih nogometalev

Britanska nogometna zveza

prpravila tekmo britanskih držav

zmejnogometre

Segura-Mc Gregor 7:0

WASHINGTON, 16. — V sedem

medsebojnem srečanjem je

Segman Kramer 4:3

Tako mislimo mi:

Como - Fiorentina 1

Lazio - Triestina 1

Milan - Atalanta 1

Napoli - Juventus 1

Novara - Inter 2

Palermo - Sampdoria 1

Spal - Roma 1

Torino - Bologna 1

Udine - Pro Patria 1

Brescia - Legnano 1

Padova - Lucchese 1

Salernitana - Treviso 1

Pisa - Livorno 1

Cagliari - Verona 1

Maglie - Venezia 1

Mednajboljšimiboksarji

so večinoma Američani

Peresna kategorija: prva

Saddler (ZDA); 1. Famochan

(Fr.), 2. Collins, 3. Pep. Bi-

tr (vsi ZDA), 5. Romeo

(Spanija), 6. Davis, 7. Flan-

gan, 8. Smith, 9. Riley, 10.

Chavez (vsi ZDA).

Laha kategorija: prva

Carter (ZDA); 1. Gonzalez

(ZDA), 2. Salas (Mehika), 3.

Aranjo, 4. King, 5. Atkins (vsi

ZDA), 6. Zulueta (Kuba), 7.

De Marco (ZDA), 8. Johnson

(Anglia), 9. Johansen (Dan-

mark), 10. Chavez (ZDA).

Pollakha kategorija: prva

Cavilan (Kuba); 1. Dykes, 2.

Bratton, 3. Turner, 4. Miceli

3. Davey, 6. Graham, 7. Ar-

gon, 8. Womber, 9. Dawson

(vsi ZDA).

Srednja kategorija: brz

pravaka, 1. Turpin (Angl.), 2.

Oppson (Havaji), 3. Humez (Fr.),

4. Durando, 5. Castellani, 6.

Sala, 7. Hayes, 8. Hairston

(vsi ZDA), 9. Angelo (J. Afr.)

10. Laurent (Fr.).

Težka kategorija: prva

Moore (ZDA); 1. Maxim, 2.

Johnson, 3. Matthews

(vsi ZDA), 4. Pompei (Trinidad),

5. Nardico, 6. Harrison, 7. Sla-

de, 8. Johnson, 9. La Motta

(vsi ZDA), 10. Turpin (Angl.).

Težka kategorija: prva

Marciano (ZDA); 1. Walcott, 2.

Charles, 3. Layne, 4. Le Star-

lace (vsi ZDA), 6. Williams

(Nemčija), 10. Sys (Belgijska).

Juventus B - Podgora

v nečelojo v Sovosoj

Juventus B je pretekel z

delno zabeležila

zmag

z rezul-

ti

ventinci